
Jaargang	: 2024
Zaaknummer	: 3330501
Datum	: 16 april 2024
Onderwerp	: Openhouden sporthallen Alphen aan den Rijn

Voorstel:

- 1 Medewerking verlenen aan het tijdelijk openhouden van de sporthal Rijnstreekhal tot en met 2029 en de sporthal Arena tot 1 juli 2025.
- 2 Een (project-)budget beschikbaar te stellen met betrekking tot de incidentele kosten in 2024 voor achterstallig grootonderhoud aan de Rijnstreekhal van in totaal € 505.000,- en dit te dekken via een onttrekking aan de algemene reserve;
- 3 Een (project-)budget beschikbaar te stellen met betrekking tot de incidentele kosten in 2024 en 2025 voor de netto exploitatielasten van de Arena van in totaal € 352.500,- en dit te dekken via een onttrekking aan de algemene reserve.

Kerngegevens

Publiekssamenvatting

Het voorstel is om sporthal de Arena tot 1 juli 2025 open te houden en voor sporthal Rijnstreek achterstallig onderhoud uit te voeren in 2024. Door dit uit te voeren onderhoud kan de Rijnstreekhal nog maximaal vijf jaar open blijven. Verder zal de gemeente in overleg treden met Scope over medegebruik van hun sporthal aan de Tolstraat.

Inleiding/aanleiding

Het gaat goed met de binnensport in Alphen aan den Rijn. De Limes-sporthallen zijn overdag en 's avond goed bezet. De Meteoorhal is recent gereed gekomen ter vervanging van de Arena en wordt eveneens goed gebruikt. De Arena-sporthal en de Rijnstreekhal behoren tot de oudste sporthallen (1970 en 1981). De Rijnstreekhal en Arena staan op de nominatie voor sloop. Voor de Rijnstreekhal geldt dat al veel langer. In 2019 is besloten om de Rijnstreekhal tot 2024 in bedrijf te houden en alleen het noodzakelijke onderhoud uit te voeren voor de periode tot 2024. Echter, vertraging bij realisatie van vervangende nieuwbouw (sporthal De Bijlen) en een groei van de behoefte aan binnensportruimte, maakt het noodzakelijk om de Arena nog 1 jaar open te houden en de Rijnstreekhal maximaal 5 jaar. Dit raadsvoorstel zorgt voor de dekking van het

openhouden van beide sporthallen. Tevens geeft het een doorkijk naar de binnensport-plannen voor Alphen aan den Rijn.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Het op niveau houden van de benodigde binnensportvoorzieningen, teneinde binnensporten (verenigingen), bewegingsonderwijs en overige binnensportgebruik mogelijk te houden.

Kader

De volgende kaders zijn van toepassing:

- Memo aan gemeenteraad 11 april 2019 (komende jaren in bedrijf houden);
- Memo aan gemeenteraad 8 november 2021;
- Visie *Sport en Bewegen* uit 2021;
- Doordecentralisatie overeenkomst gemeente, bevoegd gezag Scope en Scala, 21 april 2021.
- Motie: Vervanging Rijnstreekhal en meerjareninvesteringen andere sporthallen, 27 januari 2022
- Bestuursopdracht haalbaarheidsonderzoek sporthallen de Bijlen, 14 december 2023;
- Bestuursopdracht haalbaarheidsonderzoek binnensport en woningbouw locatie Dillenburg, 18 januari 2024
- Collegebesluit openhouden Arena tbv leerlingen Internationale Schakelklas, 4 april 2024.

Argumenten

Het openhouden van de Arena tot en met juni 2025 en het openhouden van de Rijnstreekhal met nog maximaal vijf jaar, zijn nodig om voldoende binnensportcapaciteit te hebben in Alphen aan den Rijn. Sluiting van de Arena ten behoeve van woningbouw, kan worden opgevangen door medegebruik van de Scope sporthal aan de Tolstraat. Sluiting van de Rijnstreekhal (eveneens omwille van woningbouw) zou opgevangen kunnen worden door een nieuwe sporthal op De Bijlen. Wanneer de Rijnstreekhal en Arena niet behouden blijven volgens het voorstel, dan wordt de voorkeur gegeven aan woningbouw ten koste van binnensport. De gemeente heeft verder de afspraak met MBO Rijnland om te zorgen voor een accommodatie voor bewegingsonderwijs en MBO Rijnland kan niet zonder de Rijnstreekhal (of een vervanger bij sluiting omstreeks 2028/2029).

Onderbouwing

1. Het gebruik van de Rijnstreekhal en de Arena van het huidige seizoen zijn samen te voegen in één sporthal. De Rijnstreekhal is overdag volledig in gebruik voor bewegingsonderwijs en 's avonds 3 avonden in gebruik. De Arena wordt overdag beperkter gebruikt, maar wel 2 avonden en 1 zaterdag.
2. Uit de bezettingsoverzichten van de overige sporthallen blijkt dat er geen vrije ruimte is in de avonden voor de binnensportverenigingen.
3. De behoefte van binnensportverenigingen groeit. Ze vragen meer uren voor komend seizoen (2024/2025) en de gemeente kan die behoefte niet in één sporthal kwijt.
4. Dat betekent dat we (naast de Metoor en Limes-hallen) overdag 1 sporthal nodig hebben en voor de avonden 2 sporthallen.

5. Er moet rekening mee worden gehouden dat het onderhoud aan de Rijnstreekhal niet gereed is voor augustus 2024, maar nog enkele maanden doorloopt. De zaalcompetitie korfbal start na de herfstvakantie (na 3 november 2024).
6. Sporthal de Arena kan maximaal 1 jaar openblijven (Huisvesting leerlingen Internationale Schakelklas), dus tot 1 juli 2025.
7. Na sluiting van de Arena, is het voornemen om de sporthal van het Scope College aan de Tolstraat te benutten (trainingshal), zoals afgesproken in de doordecentralisatie overeenkomsten met het voortgezet onderwijs (2021).
8. Momenteel vindt onderzoek plaats naar een sporthalinvulling op De Bijlen en naar een verkenning van de binnensportbehoefte met woningbouw bij de locatie Dillenburg. Het sporthalonderzoek De Bijlen zal vermoedelijk voor de zomer 2024 gereed zijn en het onderzoek naar de locatie Dillenburg eind 2024.
9. In 2028 is een nieuwe sporthal nodig ter vervanging van de Rijnstreekhal (sporthal "De Bijlen"). Met de groei van het aantal inwoners verwachten we na 2030 een extra sporthal nodig te hebben. Het college is voornemens sportaccommodatiebeleid te ontwikkelen (bestuursopdracht in voorbereiding). De binnensport is daarin één van de belangrijke onderdelen. In deze beleidsnota zal een voorstel komen over de toekomstige binnensportconfiguratie met inzicht in gebruik en kosten, in lijn met de motie van uw Raad van 27 januari 2022.

Duurzaamheid

Arena en Rijnstreekhal worden te zijner tijd gesloopt en vervangen door nieuwe duurzame sporthallen.

Participatie

De gemeente is met verschillende binnensportverenigingen in overleg over hun specifieke situatie. Alle binnensportgebruikers is gevraagd naar de ruimtebehoefte voor komend seizoen 2024/2025.

Financiële consequenties

Kosten

Rijnstreekhal

De jaarlijkse exploitatiekosten voor de Rijnstreekhal 2024 zijn gedekt in de begroting. Voor de jaren 2025 t/m 2029 zijn de kosten jaarlijks € 73.000,-. Voor het openhouden van de Rijnstreekhal tot en met 2029 bedragen de aanvullende kosten vanwege achterstallig groot onderhoud € 505.000,-.

Arena

De budgetten voor de exploitatie van sporthal de Arena zijn doorgeschoven naar sporthal de Meteor. Per half jaar zijn de kosten voor het openhouden van de Arena € 117.500,-. Voor het openhouden van de Arena tot 1 juli 2025 bedragen de netto exploitatiekosten € 352.500,-.

De kosten voor medegebruik van de sporthal van Scope worden later vastgesteld.

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Rijnstreekhal						
jaarlijkse exploitatielast (lasten – /– baten)	gedekt	gedekt	gedekt	gedekt	gedekt	gedekt
onderhoud voor 5 jaar	€ 505.000					
Arena						
periode januari tm juni 2024	€ 117.500					
periode juli 2024 tm dec 2024	€ 117.500					
periode januari 2025 tm juni 2025		€ 117.500				
Scope medegebruik	€ 0	pm	pm	pm	pm	pm
Totaal	€ 740.000	€ 117.500				

De uitgaven voor onderhoud van € 505.000,- voor de Rijnstreekhal lijken hoog (2025–2029: € 101.000/jaar), maar ten opzichte van de exploitatie van een nieuwe sporthal, valt dat juist mee. De exploitatie van een nieuwe sporthal op basis van kengetallen en ervaringscijfers komt al snel op € 357.000 per jaar (zie bijlage 1). In de praktijk kan dit nog wat hoger uitvallen, want de investering in bijlage 1 is exclusief btw en voor onderwijsgebruik is btw niet verrekenbaar. De kosten van het openhouden van de Arena en Rijnstreekhal zijn dus relatief beperkt ten opzichte van een nieuwe sporthal.

Uit de begrotingsanalyse van het ministerie van BZK blijkt dat voor 2024 de gemeente Alphen aan den Rijn per inwoner € 17 minder uitgeeft (begroting) aan sport vergeleken met gemeenten van 100.000–150.000 inwoners. Dat is bij 115.000 inwoners circa € 2 miljoen op jaarbasis. In 2023 lagen de uitgaven (begroting) in Alphen aan den Rijn € 10 per inwoner lager.

Stringent begrotingsbeleid

Stringent begrotingsbeleid

We voorzien voor de komende jaren maar beperkte financiële ruimte voor budgetverhogingen. Het structurele begrotingssaldo en de algemene reserve staan flink onder druk. Tegenover iedere Euro budgetverhoging zal een Euro taakstelling en/of belastingverhoging moeten komen te staan. Voor wat betreft nieuwe mutaties met financiële gevolgen wordt dit getoetst aan het begrotingskader: stringent begrotingsbeleid/zelf oplossen binnen programma en alleen indien 3xO komt een dergelijke post voor opname de begroting in aanmerking:

- Onvoorzienbaar: de gemeente wordt geconfronteerd met een onverwachte situatie die van tevoren niet bekend was.
- Onvermijdelijk: de onvoorzienbare situatie dwingt de gemeente tot directe en noodzakelijke maatregelen. Handelen door de gemeente is onvermijdelijk.
- Onuitstelbaar (niet verschuifbaar in tijd): op basis van de 2 voorgaande criteria wordt de gemeente genoodzaakt om direct maatregelen te nemen om verdere (financiële-)schade te voorkomen.

Er zijn nog geen vervangende sporthallen gerealiseerd op De Bijlen en dus moeten de bestaande sporthallen openblijven voor verenigingen en bewegingsonderwijs. Vanwege veiligheid en hygiëne is onderhoud niet uit te stellen.

Dekking

Op basis van stringent begrotingsbeleid en toetsing aan de 3 O'S zullen deze middelen in eerste instantie gevonden moeten worden binnen:

1. het desbetreffende programma waar het beleidsveld aan gekoppeld is (dit betreft programma 4 (Samenleving), middels her-allocatie van de budgetten binnen dit programma);
2. de totale begroting(s)ruimte;
3. algemene dekkingsmiddelen (taakstelling/algemene reserve).

Na toetsing is gebleken dat binnen de huidige begroting geen dekking te vinden is. Daarom zal gebruik moeten worden gemaakt van algemene dekkingsmiddelen (algemene reserve) Gezien de beperkte financiële ruimte zal hierdoor de financiële positie hierdoor verslechteren.

Dekking

Rijnstreekhal

De kosten voor uitvoeren van achterstallig groot onderhoud in 2024 voor het openhouden van de Rijnstreekhal t/m 2029 ad. € 505.000,- worden gedekt via een onttrekking aan de algemene reserve.

Arena

De exploitatiekosten voor het openhouden van de Arena in 2024 en 2025 van in totaal € 352.500,- (3 x € 117.500,-) worden gedekt via een onttrekking aan de algemene reserve.

Risico-paragraaf

Sporthal Arena beschikt over 2 ketels voor de warmwatervoorziening, waarvan 1 ketel een backup voorziening is. De backup ketel is defect en kosten van vervanging worden geraamd op € 65.000,-. Omdat de hal nog maar 1 jaar openblijft, kiezen we niet op voorhand voor vervanging van de backup-ketel.

Juridische aspecten

Zonder onderhoud kan de Rijnstreekhal niet openblijven. De gemeente stelt het MBO Rijnland in die situatie voor grote problemen, omdat er geen alternatief is voor het bewegingsonderwijs en de gemeente de afspraak heeft dat zij zorg draagt voor huisvesting van bewegingsonderwijs van MBO Rijnland.

Bijlage(n)

Investering en exploitatie van een nieuwe sporthal op basis van kengetallen/ervaringscijfers en analyse netto uitgaven sport Alphen aan den Rijn en referentiegemeenten.

Burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn,

de secretaris,

de burgemeester,

Besluit

Gemeenteraad

Jaargang	:	2024
Zaaknummer	:	3330501
Datum	:	11 april 2024
Onderwerp	:	Openhouden sporthallen Alphen aan den Rijn

De raad van Alphen aan den Rijn,
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 11 april 2024

besluit:

1. Medewerking verlenen aan het tijdelijk openhouden van de sporthal Rijnstreekhal tot en met 2029 en de sporthal Arena tot 1 juli 2025.
2. Een (project-)budget beschikbaar te stellen met betrekking tot de incidentele kosten in 2024 voor achterstallig grootonderhoud aan de Rijnstreekhal van in totaal € 505.000,- en dit te dekken via een onttrekking aan de algemene reserve;
3. Een (project-)budget beschikbaar te stellen met betrekking tot de incidentele kosten in 2024 en 2025 voor de netto exploitatielasten van de Arena van in totaal € 352.500,- en dit te dekken via een onttrekking aan de algemene reserve.

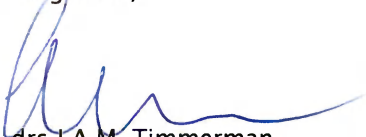
Gewaarmerkte bijlage(n)

– Begrotingswijziging 008

Vastgesteld in de openbare vergadering van 30 mei 2024.

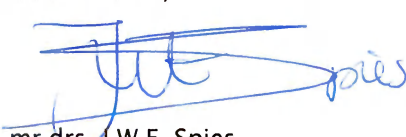
De raad van Alphen aan den Rijn,

de griffier,

drs J.A.M. Timmerman

de voorzitter,

mr. drs. J.W.E. Spies